

beek

uw gemeente.

Bijlage 10 Jaarverslag Omgevingsrecht VTH 2021 en 2022

*Versie: definitief
Datum: 15 mei 2023*

Gemeente Beek
Raadhuisstraat 9
6191 KA Beek

T 046 – 43 89 222

E info@gemeentebeek.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Waarom een jaarverslag	3
2 Beleid	3
2.1 Beleidscyclus	3
2.2 Ontwikkelingen 2021-2022	4
3 Wat we hebben gedaan in 2021 en 2022	5
3.1 Algemeen	5
3.2 Vergunningverlening	6
3.3 Ruimtelijke ordening	7
3.4 Bezwaar- en beroep	8
3.5 Toezicht en handhaving	9
3.6 Vergunning gericht controle en toezicht	10
3.7 Programmatisch toezicht	11
3.8 Klachten en meldingen toezicht	13
4 Beschikbare capaciteit en middelen 2021-2022	13

1. Inleiding

1.1 Waarom een jaarverslag

Na afloop van elk kalenderjaar wordt op basis van een evaluatie van het uitgevoerde uitvoeringsprogramma van het afgelopen jaar, een jaarverslag opgesteld. Het uitvoeringsprogramma geeft de uit te voeren taken weer en de ontwikkelingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), voor zover deze onder het Omgevingsrecht (Wabo) vallen of per 1 januari 2024 onder de Omgevingswet. De taken die worden uitgevoerd door bouw- en woningtoezicht, ruimtelijke ordening op het gebied van vergunningverlening/control/toezicht en de taken die door handhaving en APV worden uitgevoerd, alsmede taken die door de Regionale Omgevingsdienst Zuid-Limburg (RUD ZL) en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) worden uitgevoerd (binnen de fysieke leefomgeving), vallen onder het bevoegd gezag van de gemeente Beek. De wettelijke verplichting hiervoor is vastgelegd in de artikelen 7.6 en 7.7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

In het jaarverslag wordt aangegeven welk effect bereikt is en in hoeverre de ambities en doelen zijn behaald en wat in dat jaar gedaan is aan vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Bijvoorbeeld hoeveel omgevingsvergunningen zijn verleend, hoeveel verzoeken om handhaving zijn ingekomen, hoeveel meldingen en klachten zijn ontvangen en welke inzet is er verder geweest het afgelopen jaar. Tevens worden de bevindingen in kaart gebracht, zoals wat er beter kan, waar we tegenaan gelopen zijn, wat gedaan is met die klachten en meldingen, et cetera. Ook het aantal uren voor al deze werkzaamheden wordt in kaart gebracht, alsmede de beschikbare capaciteit en middelen. De bestaande capaciteit en middelen worden vervolgens gespiegeld aan de taak/werkzaamheden.

Met het Jaarverslag VTH 2021 en 2022 wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichting uit het Besluit Omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriele regeling omgevingsrecht (Mor) om jaarlijks te evalueren en te rapporteren over de uitgevoerde taken en werkzaamheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH Wabo-breed). Korthedshalve wordt tevens verwezen naar het Beleidsplan VTH 2023-2026 en naar het Uitvoeringsprogramma VTH 2023, inclusief de overige bijlagen. Samen vormen het beleidsplan, het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag een drieluik.

2. Beleid

2.1 Beleidscyclus

Het Beleidsplan VTH 2023-2026 is een integraal beleidsplan voor VTH (Wabo-breed) waarin op hoofdlijnen de richting, duiding en missie van de gemeente Beek staat met een looptijd van maximaal vier jaar. Op basis van dit beleidskader wordt per jaar een integraal uitvoeringsprogramma opgesteld. Na uitvoering van het uitvoeringsprogramma wordt geëvalueerd of de geplande doelen zijn bereikt. E.e.a. doorloopt de cyclus van de BIG 8, zie voor nadere uitleg hierover het Beleidsplan VTH 2023-2026 en het Uitvoeringsprogramma VTH 2023.

Big 8
beleids-
cyclus

De uitvoering van de Big 8 in het kort: De strategie staat beschreven in het beleidsplan VTH 2023-2026. Het programma, de organisatie en de werkwijze staan beschreven in het Uitvoeringsprogramma VTH 2023. Vervolgens start de uitvoering en de monitoring op basis van het uitvoeringsprogramma. Op basis van de monitoring volgt vervolgens evaluatie van het beleidsplan en uitvoeringsprogramma en mogelijk aanpassing van de prioriteiten en doelen uit de probleem- en risicoanalyse en of beleidsplan. Deze eventuele aanpassingen hebben weer gevolgen voor het volgende uitvoeringsprogramma VTH voor het jaar 2024, et cetera.

2.2 Ontwikkelingen 2021-2022

De taken die jaarlijks worden uitgevoerd binnen de fysieke leefomgeving zijn divers. Het gaat niet alleen om de vergunning van de omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen of de controle op de betonwapening tijdens de bouw. Het gaat over vergunningverlening van omgevingsvergunningen voor vele diverse activiteiten, maar ook meldingen op vele gebied en uiteraard controle en toezicht voor de gehele fysieke leefomgeving onder de Wabo. Waar we vervolgens niet verder komen met controle en toezicht start handhaving.

Naast het bovenstaande heeft de gemeente Beek ook te maken met stedelijke problematiek. Beek is geen standaard plattelandsgemeente. Denk hierbij aan de bouw van grote bedrijfsgebouwen, opsporen hennepplantages, achterstallig onderhoud bouwwerken en percelen, XTC- en asbest dumpingen, vervuilde percelen, leegstand, ongedierte, illegaal gebruik gebouwen en terreinen, et cetera. E.e.a. vergt dagelijks de nodige inzet die niet altijd te vangen is in cijfers en uren.

In het jaarverslag 2021-2022 zijn verschillende ontwikkelingen te benoemen die invloed hebben gehad op de uitvoering van het VTH-beleid en tevens op de evaluatie van de uitvoering. Zie hiervoor onderstaande evaluatie.

Evaluatie, jaarverslag en uitvoeringsprogramma de afgelopen jaren

Een evaluatie over de uitvoering van het uitvoeringsprogramma VTH over de afgelopen jaren is voor bouw- en woningtoezicht (BWT) eigenlijk niet mogelijk, aangezien wij niet beschikken over een uitvoeringsprogramma VTH over de periode 2019 t/m 2022. Deze programma's zijn niet opgesteld of niet vastgesteld als gevolg van een hoge werkdruk, een tekort aan personele capaciteit, een aanzienlijk verloop van capaciteit, een hoog ziekteverzuim en andere prioriteiten.

Voor het laatst is over de periode 2016-2018 een uitvoeringsprogramma vastgesteld, gelijktijdig met het Beleidsplan Bouw- en woningtoezicht 2016-2018. Tot en met 2018 is hierover jaarlijks verantwoording afgelegd aan het college en aan de gemeenteraad middels kennisnamestukken aan de commissie GGZ (verantwoordingsnota BWT 2018 en voorgaande jaren). Het maken van een evaluatie alsmede het opstellen van een jaarverslag over de uitvoering van BWT-taken kan dus feitelijk alleen over het laatst vastgestelde uitvoeringsprogramma. De laatste onderzoeken die zijn uitgevoerd, zoals het onderzoek naar breedplaatvloeren, balkons, bollenplaatvloeren, et cetera dateren uit 2018. Hierover is reeds verslag gemaakt in de verantwoordingsnota 2018. Daarom kan momenteel alleen een jaarverslag VTH worden gemaakt over de zaken die bouw- en woningtoezicht feitelijk heeft uitgevoerd in de jaren hierna, zoals wat er in die jaren gedaan is aan vergunningverlening en handhaving. Bijvoorbeeld hoeveel

omgevingsvergunningen zijn verleend, hoeveel verzoeken om handhaving zijn ingekomen, hoeveel meldingen en klachten zijn ontvangen en welke inzet is er geweest op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Ook het aantal aan toezicht en controle bestede uren wordt inzichtelijk gemaakt, alsmede de beschikbare capaciteit en middelen. Om e.e.a. iets inzichtelijker te maken wordt in dit jaarverslag de jaren 2021 en 2022 genomen. Het jaarverslag over 2023 zal wel gebaseerd worden op een vastgesteld uitvoeringsprogramma.

Voor Ruimtelijke Ordening (RO) is de afgelopen jaren wel verantwoording afgelegd aan college en raad. In voorliggend jaarverslag wordt deze verantwoording vanaf dit jaar integraal meegenomen. In dit jaarverslag worden ook de Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD ZL) en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) meegenomen. Tevens wordt verwezen naar het RUD ZL werkprogramma 2023, bijlage 12. De afgelopen jaren zijn de nodige ontwikkeling aan de orde geweest die invloed hebben gehad en nog hebben op de uitvoering van diverse VTH-taken. Het betreft onder andere:

Nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet en de Wkb in werking. In 2021 en 2022 is een aanzienlijke bijdrage geleverd aan de voorbereiding en de implementatie van de Omgevingswet. De daarmee gepaard gaande veranderopgave is ingrijpend en vergt veel van onze organisatie, zoals ten aanzien van de herinrichting van processen, diensten en werkzaamheden in het fysieke domein. Het is van belang dat alle medewerkers (Wabo-breed) worden meegenomen in het voorbereidingstraject.

Ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeentelijke organisatie is een projectstructuur ingericht, met een stuurgroep, projectleiders en werkgroepen (Omgevingsvisie; Omgevingsplan; Omgevingsvergunning en Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)). Bovendien is gewerkt aan verschillende documenten die nodig zijn, zoals het verzwaard Adviesrecht, het stelsel Omgevingskwaliteit en de Legesverordening. Daarnaast is de softwareapplicatie RX Mission (zaaksysteem) geïmplementeerd. Deze applicatie is omgevingswetproof. Het verder inrichten van RX Mission zal in 2023 plaatsvinden. Ook in 2023 zal een vervolg worden gegeven aan de implementatie van de Omgevingswet. Gelijktijdig met de Omgevingswet zal ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking treden. Ook hier is in 2022 een projectgroep voor opgezet. Voor meer informatie over de Omgevingswet en de Wkb wordt korthedshalve verwezen naar het Beleidsplan VTH 2023-2026 en naar het Uitvoeringsprogramma VTH 2023. Opgemerkt dient te worden dat in 2023 nog de nodige stappen gezet moeten worden.

Organisatie van de afdeling Ruimte

Door de veranderende organisatie, een tekort aan capaciteit, veranderingen in wet- en regelgeving, et cetera is een doorontwikkeling van de organisatie een continu proces. Om de doorontwikkeling vorm te geven en meer helderheid in de structuur, taakverdeling en in de organisatie benodigd. Een eerste stap is gezet door het opstellen van een afdelingsplan voor de afdeling Ruimte. Vervolgens is het Beleidsplan VTH 2023-2026, met Uitvoeringsprogramma VTH 2023 en bijlagen opgesteld. Deze doorontwikkeling loopt gelijktijdig met onder andere de in gang gezette voorbereidingen van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Tevens worden/zijn processen en procedures, zoals ten aanzien van de administratie en databeheer, beleid (ontwikkeling, uitvoering en projecten) en procedures opnieuw beschreven. E.e.a. zal in 2023 worden doorgezet, zie Uitvoeringsprogramma VTH 2023.

Achterstanden invoer kwetsbare objecten ISOR

In 2022 is de achterstand op het gebied van de invoer van kwetsbare objecten (ISOR) ingelopen en is e.e.a. ingevoerd in de professionele risicokaart. De professionele risicokaart is begin 2023 overgezet naar het Register Externe Veiligheid (REV). Hetzelfde geldt voor de invoer van de risicovolle inrichtingen. Deze zijn door de RUD Zuid-Limburg ingevoerd in het REV.

3. Wat we hebben gedaan in 2021 en 2022

3.1 Algemeen

De gemeente Beek wil een veilige, schone, duurzame en gezonde woon-, werk- en leefomgeving voor haar inwoners en bedrijven creëren. Dit wordt bereikt door onder andere kwalitatief goede vergunningen te verlenen en erop toe te zien dat in overeenstemming met de verleende vergunningen wordt

gehandeld. Daarnaast wordt toezicht en handhaving op een eenduidige en uniforme en, mits mogelijk, integrale wijze uitgevoerd voor de gehele Beekse fysieke ruimte.

3.2 Vergunningverlening

Onder vergunningverlening wordt verstaan het beoordelen en toetsen van aanvragen aan geldende en relevante, wet- en regelgeving, om op die manier te komen tot een kwalitatief goed besluit (zo nodig onder voorwaarden of voorschriften) binnen de gestelde proceduretijd. Ook het beoordelen van de kwaliteit van meldingen en het beoordelen of met een melding kan worden volstaan en of de activiteit niet vergunningsvrij is, kan worden gezien als onderdeel van vergunningverlening.

Omgevingsvergunningen worden als regel binnen de gestelde wettelijke termijnen verleend. Met de invoering van de digitale dienstverlening binnen onze gemeente is in de loop van 2022 een aanvang gemaakt. Het volledige dossier en proces wordt opgenomen in het zaakstelsel RX Mission. Het opnemen van automatische processen, verplichte velden en standaard bestanden zal in 2023 worden afgerond. E.e.a. levert een positieve bijdrage voor de komende jaren omtrent het vergunningenproces, maar uiteraard ook aan alle andere Wabo-taken. Hieronder zijn de cijfers van de jaren 2021 en 2022 opgenomen:

Tabel 1: aanvragen omgevingsvergunning en meldingen/toezicht bouw- en woningtoezicht 2021 en 2022.

	Aanvraag/melding/toezicht	Jaar 2021	Jaar 2022
Omgevingsvergunning activiteit bouwen, slopen en gebruiksveiligheid:			
	Bouwen bouwkosten < 10.000	20	23
	Bouwen bouwkosten 10.000 tot 100.000	26	24
	Bouwen bouwkosten 100.000 tot 1.000.000	18	9
	Bouwen bouwkosten >1.000.000	5	1
	Activiteit strijdig gebruik	37	24
	Activiteit aanleg	1	1
	Activiteit monument	1	5
	Activiteit kap	0	0
	Activiteit uitweg	8	0
	Melding brandveilig gebruik	2	2
	Conceptaanvragen	51	63
	Geweigerde conceptaanvragen	3	3
	Ingetrokken conceptaanvragen	5	1
	Bouw in uitvoering gecontroleerd	120	110
Omgevingsvergunningen:			
	Geweigerd	1	1
	Ingetrokken	6	6
	Eindcontrole (gereed)	25	20
	Van rechtswege verleend	6	0

Een goede dienstverlening staat in het nieuwe Beleidsplan VTH 2023-2026 centraal. Hiervoor is een goede digitale dienstverlening en snelle en zorgvuldige afhandeling van de vergunningaanvragen belangrijk. Om dit te bereiken is het doel gesteld om alle omgevingsvergunningen binnen de gestelde wettelijke termijnen te verlenen. Dit doel is in 2021 niet bereikt. Er zijn zes omgevingsvergunningen van rechtswege verleend. De oorzaak ligt voornamelijk in een aanvankelijk moeizaam verlopend proces in de overgang naar een goed werkend nieuw digitaal zaakstelsel (destijds Squit 2020), waardoor het administratief in een aantal gevallen fout ging. Bovendien was er een tekort aan personele capaciteit. Door een goede communicatie met de betreffende aanvragers en daarbij het vinden van oplossingen en de wensen van de aanvragers centraal te stellen, kon erger worden voorkomen. Wij willen bij vergunningverlening een dienstverlenende, duidelijke, transparante en een betrouwbare partner zijn onze inwoners en bedrijven. In het Uitvoeringsprogramma VTH 2023 zullen hiervoor verbeteringen worden doorgevoerd, bijvoorbeeld het goed beschrijven van taken en verantwoordelijkheden.

3.3 Ruimtelijke Ordening (RO)

Wat voor de provincie belangrijk is voor haar toezicht op het gebied van RO, staat omschreven in de Verordening op systematische toezichtinformatie Limburg. Wat ruimtelijke ordening betreft is artikel 4 van belang. Onderstaand wordt op de in artikel 4, lid 2 onder a tot en met d van de Verordening op systematische toezichtinformatie Limburg genoemde punten, ingegaan.

Het beschikken over één of meer gebiedsdekkende structuurvisies als bedoeld in artikel 2.1 Wro

De gemeente Beek beschikt over een gebiedsdekkende structuurvisie. Dat is de structuurvisie Beek 2012-2022, Ruimte voor veelzijdigheid en vitaliteit”, vastgesteld door de gemeenteraad op 22 maart 2012. De looptijd van de gemeentelijke structuurvisie is weliswaar verlopen, maar dat betekent niet dat hier niet meer mee gewerkt kan worden. Deze visie staat op hoofdlijnen nog altijd. De Omgevingswet leidt er immers niet toe dat de visie geheel op z'n kop gaat. Wel is het nodig om nieuwe inzichten en prioriteiten hier een plaats in te geven en de ontwikkelingen van overige beleidsvelden hierin mee te nemen. Nieuwe thema's zijn onder meer klimaat en energie, klimaatadaptatie, gezondheid, de gemeentelijke herijkte strategische toekomstvisie en de begin 2023 vastgestelde visie op het buitengebied.

Actualisatie van beleid t.o.v. de structuurvisie is nodig op de beleidsvelden Wonen (gemeentelijke woonvisie en regionale structuurvisie Wonen Zuid-Limburg) en Economie (Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg). Toekomstvisie Centrum Beek, de Transformatievisie en de uitkomsten van de experimenteerwijken.

Op grond van de Omgevingswet dient de gemeenteraad een omgevingsvisie op te stellen. De visie hoeft niet op datum inwerkingtreding Omgevingswet gereed te zijn. De Omgevingswet biedt een overgangstermijn. Afsproken is dat de gemeenteraad de verplichting heeft om binnen drie jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvisie vast te stellen die voldoet aan de inhoudelijke en digitale eisen van de wet. Deze visie moet dus zijn vastgesteld vóór 1 januari 2027.

Wat betreft planning is het altijd de bedoeling geweest om gebruik te maken van het overgangsrecht, zodat op een goede wijze kan worden afgestemd met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de provinciale omgevingsvisie (POVI) en andere relevante documenten, zoals Panorama Zuid-Limburg en het ontwikkelperspectief NOVEX Zuid-Limburg. Met de ontwikkeling van de Visie op het Buitengebied is in 2022 gewerkt aan een belangrijke bouwsteen voor het Omgevingsplan.

Het beschikken over gebiedsdekkende bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wro

Het gehele grondgebied van de gemeente Beek is belegd met bestemmingsplannen, als bedoeld in artikel 3.1 eerste lid van de Wro.

Het beschikken over actuele bestemmingsplannen als bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wro

De gemeente Beek beschikt over een actueel bestemmingsplannenbestand. Gewerkt wordt met een “plan van aanpak actualisatie bestemmingsplannen”. Dit plan van aanpak wordt periodiek geactualiseerd. Onderstaand het overzicht van het huidige bestemmingsplanbestand (de ‘moederplannen”).

Tabel 2: moederplannen.

Overzicht vigerende bestemmingsplannen en structuurvisie	
Bestemmingsplan	Vastgesteld
<i>Bedrijvenpark Technoport Europe 2012</i>	<i>28 maart 2013</i>
<i>Beekerhoek – herziening 2009</i>	<i>7 juli 2011</i>
<i>Betonfabriek Gelissen</i>	<i>15 mei 1975</i>
<i>Buitengebied Beek 2011</i>	<i>7 juli 2011</i>
<i>Kern Beek</i>	<i>28 april 2012</i>
<i>Kern Geverik</i>	<i>23 mei 2013</i>
<i>Kern Neerbeek – herziening 2013</i>	<i>27 juni 2013</i>
<i>Kern Spaubeek – herziening 2013</i>	<i>24 oktober 2013</i>
<i>Klein en Groot Genhout – herziening 2012</i>	<i>28 maart 2013</i>
<i>Maastricht Aachen Airport</i>	<i>12 oktober 2006</i>
<i>Regionale Afvalverwerking Westelijke Mijnstreek</i>	<i>10 december 1992</i>
<i>Structuurvisie Beek 2012-2022: ruimte voor veelzijdigheid en vitaliteit</i>	<i>22 maart 2012</i>

Verlag inzake handhaving en beleid betreffende bestemmingsplannen, beheersverordeningen, algemene regels en specifieke aanwijzingen over 2022

In het jaar 2022 zijn acties ondernomen aangaande toezicht en controle op het gebied van Ruimtelijke Ordening (RO), al dan niet gevolgd door een legalisatietraject of bestuurlijke handhaving. In onderstaand overzicht zijn deze dossiers geanonimiseerd weergegeven.

Tabel 3: controle/toezicht RO.

	Omschrijving situatie	Opvolgingsresultaat.
1	N.a.v. klacht onderzoek naar legaliteit van een diepe uitbouw legaal én of deze gebruik mocht worden als hoofdwoning.	Geconstateerd was dat er geen sprake van een overtreding is.
2	Onderzoek naar Illegale woningsplitsing;	Gesprek met betrokkenen is gevoerd over opties beëindiging van situatie door ofwel terugbrengen naar laatst vergunde toestand ofwel vergunning tot splitsing in twee appartementen. Proces loopt nog.

3.4 Bezwaar- en beroep

Op het moment dat een besluit is genomen op bijvoorbeeld een aanvraag om omgevingsvergunning of een handhavingsbesluit is verzonden, is de mogelijkheid voor belanghebbenden om een bezwaarschrift in te dienen. De zaken die in 2021 en 2022 aan de orde zijn gekomen zijn inmiddels afgehandeld of in afronding.

Tabel 4: bezwaar- en beroepsprocedures in 2021 en 2022.

Soort bezwaar of beroep	Status	2021	2022
Bouwen nieuw		0	0
Bouwen bestaand	Afgehandeld	5	1
Gebruik strijdig	Afgehandeld	2	1
Onderhoud gebouw of terrein		0	0
Overlast		2	10
Brandveiligheid		0	0
Asbest	Afgehandeld	1	2
Milieu (geur, rook, etc.)		1	1
Reclame		0	0
Geluid		1	2
Last onder dwangsom	Afgehandeld	8	2
Last onder bestuursdwang		0	0

Uiteraard zijn de afdelingen BMO en Ruimte in 2021 en 2022 ook nog ingezet bij XTC- en asbestdumpingen, hennepplantages alsmede ongediertebestrijding. Verder was inzet nodig bij calamiteiten, zoals het instorten van het plafond in de Makado 2021 en de tornado in Beek en Spaubeek 2022.

3.5 Toezicht en handhaving

Op basis van input vanuit bouwtoezicht, ruimtelijke ordening en handhaving zijn de toezichts- en handhavingswerkzaamheden voor 2021 en 2022 nader uitgewerkt naar onderstaand systeem om het gehele proces te verbeteren. Tevens zijn bestaande checklisten verbeterd en aangevuld. Toezicht en handhaving loopt vanaf 2022 volgens onderstaande procedure:

a. Vergunning gericht toezicht:

Uitvoeren van controles naar aanleiding van verleende vergunningen/meldingen.

b. Programmatisch toezicht:

Uitvoeren van controles naar aanleiding van cyclische handhavingsprogrammering (milieu, brandveiligheid, Alcoholwet, et cetera).

c. Toezicht naar aanleiding van klachten en meldingen.

Het piepsysteem.

Figuur 1: input voor de samenstelling van de werkzaamheden 2022

3.6 Vergunning gericht controle en toezicht

Uitvoeren van controles en toezicht naar aanleiding van verleende vergunningen/meldingen.

Op het moment dat een omgevingsvergunning verleend is vindt een overdracht van het dossier plaats van vergunningverlening naar de toezichthouder bouw- en woningtoezicht (BWT). Verleende omgevingsvergunningen worden in de regel door de toezichthouder(s) van de gemeente Beek gecontroleerd. In 2021 en 2022 was er sprake van een tekort aan capaciteit bouwtoezicht binnen bouw- en woningtoezicht. Er ontstond in de uitvoering een spanningsveld tussen aan de ene kant beschikbare capaciteit en aan de andere kant het noodzakelijk adequate toetsingsniveau. Dit spanningsveld veroorzaakte het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten. Bij deze aanpak is de beschikbare capaciteit voor toezichtstaken zo efficiënt en slim mogelijk ingezet. Daarbij is rekening gehouden met de grootte van een bouwwerk, risico's en de noodzakelijke controlemomenten, omdat normaliter grootschalige bouwactiviteiten meer toezichtsmomenten vereisen dan kleinschalige. Bij constatering dat er in afwijking wordt gebouwd, is de toezichthouder eerst het gesprek aangegaan. Dit heeft het aantal keren dat daadwerkelijk uiteindelijk handhavend opgetreden moest worden beïnvloed.

Ook door de pandemie (covid-19) die in 2020 wereldwijd is ontstaan zijn bouwcontroles in 2021 niet of niet volledig uitgevoerd vanwege de besmettingsrisico's. De controle van relatief kleine bouwwerken waarvoor slechts één controle nodig was, is in een aantal gevallen uitgesteld tot een later moment. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het plaatsen van een kleine dakkapel of iets dergelijks. Complexe (risicovolle) verbouwingen en bouwwerken zijn uiteraard wel gecontroleerd. Hetzelfde geldt voor de controlewerkzaamheden van de VRZL en de RUD ZL. Vooraf is onderzocht, ook gelet op de inhoud (urgentie) van de controle in combinatie met de besmettingsrisico's, of controle uitvoerbaar was. De controle is vervolgens alsnog uitgevoerd.

Ook in 2022 is prioritering van toezichttaken wederom noodzakelijk gebleken door de beperkte personele capaciteit aan toezichthouder(s) bij bouw- en woningtoezicht. In de beoordeling als gevolg van het interbestuurlijke toezicht door de provincie Limburg is tevens opgemerkt dat de manier van werken met slechts een toezichthouder in strijd geacht wordt met artikel 7.4, lid 2, onder c van het Bor. Om dit probleem op te lossen worden toezichttaken vanaf 2023 gerouleerd met de bouwtechnisch adviseur/constructeur en casemanagers.

De VRZL voert het toezicht op de brandveiligheid van bouwwerken voor de gemeente Beek uit. Dit gebeurt tijdens de bouw en tijdens het in gebruik zijn van bouwwerken. Bij nieuw- en verbouw van bouwwerken is toezicht gehouden op brandveiligheidsvoorzieningen. Tijdens dit toezicht is het onderling contact van de toezichthouder bouwen, toezichthouder VRZL en de aannemer belangrijk en worden de controles gezamenlijk (integraal) uitgevoerd. Op deze manier kunnen onduidelijkheden en eventuele gebreken aan de brandveiligheidsvoorzieningen in een vroeg stadium worden opgelost. Bijvoorbeeld bij het afdichten van doorvoeren in brandscheidingen moet de toezichthouder vooraf controleren en goedkeuring geven. Dit voorkomt dat een brandscheiding achteraf opengebrouwen moet worden. Bij afwijkingen dient de brandveiligheidsmaatregel alsnog te worden uitgevoerd of dient aangetoond te worden dat de toegepaste maatregel gelijkwaardig is. Bij geconstateerde gebreken zijn vaak mondelinge en schriftelijke afspraken gemaakt over het herstellen hiervan. Tijdens een vervolgspectie is vervolgens beoordeeld of de afspraken zijn nagekomen, als dit niet het geval was heeft de toezichthouder hier verder actie op ondernomen.

Voor de evenementenvergunningen geldt dat bij grote evenementen altijd controle plaatsvindt, met name een controle op de constructie en brandveiligheid. Deze controles worden uitgevoerd door de VRZL, de toezichthouder en de bouwadviseur op basis van een checklist (zie bijlage 4).

Bij vergunningsaanvragen op basis van de Alcoholwet werd voor vergunningverlening de horeca inrichting gecontroleerd op inrichtingseisen en Bouwbesluit (vanaf 2024 Bbl). In sommige gevallen werden controles gezamenlijk met de toezichthouder VRZL uitgevoerd.

Tabel 5: controles evenementen 2021 en 2022.

Omschrijving	2021	2022
Controle evenementen/meldingen	2	8

Controle horeca (inrichtingseisen/Bouwbesluit)	3	4
--	---	---

Het opnemen van een overzicht van verdere activiteiten/speerpunten en de per activiteit/speerpunt behaalde resultaat is niet mogelijk vanwege het ontbreken van een recentelijk beleidsplan en uitvoeringsprogramma VTH. Daardoor kan niet, zoals gebruikelijk, worden getoetst aan vastgestelde ambities en doelen, behalve aan de ambities en doelen uit 2016. In 2021 en 2022 is, waar mogelijk, ingezet op samenwerking en integraliteit. Hiermee werd een eenduidige en duidelijke communicatie naar inwoners en bedrijven gecreëerd. Tevens zijn de controlemomenten hierdoor beperkt (efficiënter en minder tijdsbeslag inwoners en bedrijven). De speerpunten en alle overige activiteiten uit het nieuwe Uitvoeringsprogramma VTH 2023 zullen vanaf 2024 terugkomen in het Jaarverslag VTH 2023.

3.7 Programmatisch toezicht

Uitvoeren van controles/toezicht naar aanleiding van cyclische handavingsprogrammering wordt uitgevoerd voor de speerpunten bouwen, slopen, milieu en brandveiligheid. Deze worden jaarlijks in een planning opgenomen op basis van de vastgestelde landelijke prioriteiten.

Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD ZL)

Door de pandemie (covid-19) zijn vanwege de besmettingsrisico's door de RUD ZL niet alle controles in 2021 uitgevoerd of zijn controles uitgesteld. Vooraf is onderzocht, ook gelet op de inhoud (urgentie) van de controle in combinatie met de besmettingsrisico's, of controle uitvoerbaar was. De RUD Zuid-Limburg heeft in 2021 en 2022 voor de gemeente Beek de volgende zaken en opdrachten uitgevoerd.

Tabel 6: Taken en opdrachten RUD ZL 2021 en 2022.

Activiteiten milieu:		2021	2022
Uitvoering toezicht:	Milieucontroles	126	76
	Asbest	12	11
Vergunningen:	Regulier	3	127
	Uitgebreid	0	0
	Vooroverleg	2	40
Meldingen:	Activiteitenbesluit	16	250
	Besluit bodemkwaliteit	80	32
	Asbestsloop	85	107
	Bodemenergiesysteem	1	17
	Geluid		139
Milieuklachten en meldingen incidenten:	Klachten	174	153
	Ongewone voorvallen	0	3
Adviezen:	Externe veiligheid	2	2
	Geur/lucht	0	6
	Geluid	32	10
	Bodem	96	93
	Overleg	51	
	Melding lozen buiten inrichtingen	0	0
	Omgevingsvergunning beperkte milieutoets	0	0
Milieucontroles:	Periodieke controles	85	56
	Ad hoc controles	1	7
	Controle vuurwerkopslag	4	4
	Hercontroles	28	13
	Overige controles	8	7

Discipline asbest

De basistaak inzake asbest is per 1 januari 2021 overgedragen aan de RUD Zuid-Limburg. De focus lag vooral op het maken van goede en werkbare afspraken en inhoudelijk op voorbereiding van toezicht, het afhandelen van lopende meldingen, toezicht op locatie alsmede administratief toezicht. In 2022 heeft dit meer vorm gekregen.

Pilot toezicht metaalbewerkende bedrijven

In 2021 is een pilot opgestart rond het toezicht van metaalbewerkende bedrijven waarvan er zeven binnen het grondgebied van de Gemeente Beek liggen. Deze bedrijven zijn gecontroleerd door een vaste groep toezichthouders. De controles zijn uitgevoerd op specifieke metaalactiviteiten, de opslag en afvoer van (gevaarlijke) stoffen en het thema energie. Voor de bevindingen over deze pilot wordt korthedshalve verwezen naar de website van de RUD Zuid-Limburg.

Tijdsbesteding uitgevoerde werkzaamheden RUD Zuid-Limburg

Opgemerkt dient te worden dat bijvoorbeeld op het gebied van energie een inventarisatie is uitgevoerd waaruit is gebleken dat de vergunningen van de complexe inrichtingen in de gemeente Beek momenteel actueel zijn.

Tabel 7: Tijdsbesteding van de RUD Zuid-Limburg voor taken en werkzaamheden in Beek.

Tijdsbesteding:		2021	2022
	Milieu activiteitenbesluit advies geluid, bodem, energie, externe veiligheid, asbest, klachten, incidenten, calamiteiten, et cetera	3142 uur	3495 uur

Op basis van de werkprogramma's van de RUD ZL wordt geconcludeerd dat over het algemeen toezicht en handhaving binnen de geraamde uren van de werkprogramma's gebleven zijn. De geraamde uren voor specialistische kennis en informatie wordt regelmatig overschreden. E.e.a. heeft met name te maken met de producten advies en toezicht bodem en advies geluid, geur en lucht. Vergunningverlening is net als toezicht binnen de geraamde uren gebleven.

In 2021 en 2022 zijn zowel de RUD Zuid-Limburg, de VRZL alsmede bouw- en woningtoezicht meermaals ingezet bij calamiteiten. Denk hierbij aan het ingestorte plafond bij Makado Beek in 2021 en de tornado in Beek en Spaubeek in 2022.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)

Door de pandemie (covid-19) zijn in 2021 vanwege de besmettingsrisico's door de VRZL niet alle controles uitgevoerd of zijn deze tijdelijk uitgesteld. Vooraf is onderzocht, ook gelet op de inhoud (urgentie) van de controle in combinatie met de besmettingsrisico's, of controle uitvoerbaar was. Deze controles zijn in 2022 alsnog uitgevoerd/ingelopen.

De VRZL heeft in 2021 in totaal 8 inspecties tijdens de bouw uitgevoerd, 13 controles verricht bij oplevering van bouwwerken, 13 meldingen voor brandveilig gebruik behandeld, 8 vergunningen voor brandveilig gebruik behandeld en 7 vergunningen voor brandveilig gebruik gecontroleerd. Tevens zijn 45 adviezen uitgebracht ten aanzien van bouwplannen. In 2022 zijn in totaal 8 inspecties tijdens de bouw uitgevoerd, 25 controles verricht bij oplevering van bouwwerken, 21 meldingen voor brandveilig gebruik behandeld, 6 vergunningen voor brandveilig gebruik behandeld en 6 vergunningen voor brandveilig gebruik gecontroleerd. Tevens zijn 41 adviezen uitgebracht ten aanzien van bouwplannen. E.e.a. op basis van de vigerende wet- en regelgeving. De nadruk ligt daarbij op de risicogerichte aanpak. Belangrijkste thema's zijn alarmering, veilig vluchten, rook- en brandbeheersing. Veilige inzet van het repressief personeel is ook een belangrijk onderdeel van de controle. De rol van de VRZL bij het bevorderen van de naleving van brandveiligheidsregels is van belang bij zowel uitvoeren van toezicht/controles en zo nodig sanctionerend (acute bestuursdwang) optreden als bij het geven van voorlichting, adviezen en communicatie over handhaving.

De VRZL zet ook in op verhoging van brandveiligheid bewustzijn en kennisontwikkeling bij inwoners en bedrijven en adviseren over regelgeving. Er is bij de controles van de VRZL gevraagd en ongevraagd

advies gegeven tijdens de controles om de brandveiligheid van de inrichtingen te verbeteren. Enkele (her-)controles bij oplevering van bouwwerken/gebouwen/complexen zijn in samenwerking met de toezichthouder BWT uitgevoerd.

3.8 Klachten en meldingen toezicht

In 2021 zijn vele meldingen per brief, email, telefonisch of via het digitale meldingsformulier ingekomen. De meeste meldingen hadden betrekking op beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Een kleiner aantal van circa 36 meldingen hadden betrekking op meldingen en/of handhavingsverzoeken op het taakveld bouw, sloop, gebruik en brandveiligheid. In 2022 is dit aantal ongeveer gelijk gebleven.

Toezichthouders treden hiervoor in overleg met de betrokkenen om ter plaatse tot een mogelijk passende oplossing of vervolgafspraken te komen. Juridische capaciteit is ingezet wanneer het overleg geen oplossing heeft gebracht. Het zijn vaak intensieve trajecten. Het gaat dan bijvoorbeeld om overlast tijdens de bouw- en/of sloopwerkzaamheden of over illegaal bouwen of strijdig gebruik. Vaak is er ook sprake van een burenruzie.

4. Beschikbare middelen 2021 en 2022

Voor de uitvoering van de vergunnings-, toezichts- en handhavingstaken was bij bouw- en woningtoezicht de volgende formatie benodigd en de middelen daarvoor zijn geborgd in de gemeentelijke begroting. In 2021 en 2022 was een tekort aan casemanagers, vergunningverleners en toezichthouders. Door tijdelijke inhuur kon dit deels worden opgevangen.

Tabel 8: benodigde capaciteit in 2021 en 2022 bouw- en woningtoezicht.

Formatie Bouw- en woningtoezicht	Taken	FTE	Uren
Casemanager vergunningen/vergunningverlener	Vergunningen en procedures	1,9	2755
Toezichthouder	Toezicht bouwen, slopen, ruimtelijke ordening, meldingen, klachten, et cetera	1	1450
Bouwadviseur	Constructieve veiligheid, ISOR en achtervang toezicht	0,5	725
Administratief medewerker	Administratie	0,8	1160
Beleidsmedewerker/juridisch adviseur kwaliteitsborger BWT	Beleed en juridisch advies	1	1450

Voor de uurverdeling per taak wordt korthedshalve verwezen naar de bijlage (bijlage 9). Bouw- en woningtoezicht heeft een uitvoeringsbudget van circa € 10.000 beschikbaar.

Het betreft overigens een papieren werkelijkheid. De toezichthouder is pas vanaf eind 2022 in dienst, de casemanagers zijn nog in opleiding en er is sprake van langdurige ziekte en een behoorlijk personeelsverloop in de jaren 2021 en 2022. E.e.a. is in de jaren 2021 en 2022 deels opgevangen door inzet van tijdelijke inhuur. Tevens wordt structureel gebruik gemaakt van de RUD Zuid-Limburg en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Voor de inhuur van externe adviseurs en expertise zijn structureel middelen beschikbaar naast de restcapaciteit van 0,3 fte bij bouw- en woningtoezicht. De RUD ZL en de VRZL zijn structureel opgenomen in de begroting. Alle middelen en middelen voor capaciteit van de afdeling Ruimte zijn geborgd in de Beekse begroting.

Tabel 9: benodigde capaciteit in 2021 en 2022 ruimtelijke ordening c.a.

Formatie Ruimtelijke ordening	Taken	FTE	Uren
Beleidsadviseur RO	Beleidsontwikkeling, behandeling conceptaanvragen/principeverzoeken, faciliteren plannen en projecten van derden, natuur en landschapsontwikkeling, groeves en ontgrondingen, grondexploitatie en overeenkomsten en planschade	3,6	5.220
Beleidsmedewerker Erfgoed, Ruimtelijke Ontwikkeling & Stedenbouw	Stedenbouwkundige toetsen, conceptaanvragen en principeverzoeken, informatieverstrekking, monumentenbeleid, archeologiebeleid	1	1450

Ruimtelijke ordening heeft een uitvoeringsbudget van circa € 10.000 beschikbaar.

Tabel 10: bouwkosten en bouwleges 2022.

Bouwkosten:	Bouwleges 2022:
Omgevingsvergunningen	€ 332.705
Principeverzoeken	€ 5.169

Onafhankelijkheid, integriteit en deskundigheid (Wabo breed)

Alle medewerkers nemen een onafhankelijke positie in ten opzichte van betrokken organisaties, instanties, bureaus en of bedrijven. Dat geldt ook als het bevoegd gezag zelf initiatiefnemer/ontwikkelaar is. Met name bij de uitvoering van bijvoorbeeld de nieuwe fietsbrug op Aviation Valley, de ontwikkeling van de BMV Spaubeek of het centrumplan is de inzet soms zowel adviserend alsmede toezichthoudend. Om een onafhankelijke positie te garanderen is de keuze gemaakt om voor dergelijke project een splitsing tussen advisering enerzijds en toezicht anderzijds te realiseren.

Kwaliteit medewerkers VTH

Om een goed beeld te krijgen van de kwaliteit van de medewerkers is een onderzoek nodig, uitgevoerd door een hierin gespecialiseerd bureau. In een dergelijk onderzoek wordt kennis, opleiding en werker-
varing van elke medewerker in kaart gebracht (nulmeting). Door spiegeling van deze nulmeting aan de Kwaliteitscriteria versie 2.2 ontstaat (mits nodig) bijvoorbeeld een bijscholingsplan. Deze nulmeting is vooralsnog uitgesteld, omdat als gevolg van de komst van de Omgevingswet de medewerkers moeten gaan voldoen aan soms andere competenties. Gezien de kosten voor een dergelijk onderzoek is het verstandig om de medewerkers te toetsen aan de Omgevingswetcompetenties in plaats van aan huidige VTH-competenties. Nadat de Omgevingswetcompetenties vastgesteld zijn wordt het onderzoek alsnog opgestart. De bevindingen hiervan komen terug in een volgend jaarverslag, mogelijk over 2024.